

7. a

Dragi učenci, upam, da z delom za slovenščino nimate težav. Pozdravljeni ponovno. Še vedno velja, da če potrebujete pomoč, se mi oglasite (po Lo.Polisu ali e-pošti). Vesela bom vaših odzivov; vsaj nekatere vaše izdelke mi lahko pošljete, da vam jih pregledam, dam individualna navodila ali pomagam. Seveda, če imate to možnost.

Verjamem, da mnogi že pogrešate šolo; tudi jaz vas. A očitno bomo še nekaj časa morali sodelovati na tak način. Upam, da vam ni zmanjkalo energije. Za zeleno tako kot prejšnji teden tudi ta velja, da si zapišite v zvezek. Pa pogledjmo delo za ta teden!

NAVODILA ZA DELO

- V delovnem zvezku smo (skoraj) prišli do nove pomembne snovi. Toda če boste natančno brali moja navodila ter naloge v delovnem zvezku, verjamem, da bo šlo.

Na strani 28 se začne spoznavanje uradnega (ali s tujko formalnega) vabila.

Najprej zapišemo v zvezek:

URADNO (FORMALNO) VABILO

glej DZ str. 29–32

je besedilo, ki ga napišemo, kadar želimo koga kam povabiti. Vabilo mora vsebovati podatke o tem, kdo vabi, kam vabi, kje in kdaj bo določena prireditev potekala.

Prav je, da naslovnik prejme vabilo en teden pred prireditvijo.

Sestavni deli:

NASLOV SPOROČEVALCA

KRAJ, DATUM

NASLOV NASLOVNIKA

V A B I L O

NAGOVOR

VSEBINA: Koga vabimo, kam, lahko zakaj, kje in kdaj bo prireditev

POZDRAV

PODPIS

(ime, priimek, funkcija)

Preberite si navodila pri 1. nalogi. Na podlagi tega (in zapisa v zvezku) v zvezek napišite svoje uradno vabilo s poljubno temo (ni potrebno, da se navezujete na navodila v DZ). Pazite, da boste upoštevali vse predvidene dele, ki so zapisani tudi pri Zapomnim. si na strani 29.

Nato lahko, verjetno brez težav, rešite 2., 4. in 5. nalogo. Pri 4. vabil v zvezek ni potrebno napisati. Namesto 3. naloge (v zvezek) le napišite, katere dele pri neuradnem/neformalnem vabilu glede na uradnega lahko izpustite.

Rešitve

2. naloga a)

Element/značilnost	Uradno vabilo	Neuradno vabilo
Naslov sporočevalca	✓	
Naslov naslovnika	✓	
Kraj pisanja	✓	✓
Datum pisanja	✓	✓
Ime dopisa (Vabilo)	✓	(✓)
Nagovor	✓	✓
Vsebina (na kaj vabimo, kje in kdaj bo dogodek)	✓	✓
Pozdrav	✓	✓
Podpis samo z imenom		✓
Podpis z imenom in priimkom	✓	
Vikanje	✓	
Tikanje		✓

b) Samo uradno vabilo: naslov sporočevalca, naslov naslovnika, vikanje

Samo neuradno vabilo: podpis samo z imenom, tikanje

Skupno uradnemu in neuradnemu vabilu: kraj pisanja, datum pisanja, ime dopisa, nagovor, vsebina, pozdrav

4. naloga

Vrsta vabila: URADNO: 4, 3, 9, 1, 16, 6, 10, 14, 2, 13

Vrsta vabila: NEURADNO: 3, (1), 5, 15, 12, 7, 8, 11

5. naloga

Po smislu, npr.: Vabilo bi obesili na oglasno desko, objavili na spletni strani šole, na radiu, lističe z vabili bi razdelili po poštnih nabiralnikih.

Še minutka za pravopis, pa bo! Predloge popravite. Pojasnilo pa v obliki navodila ponovim jaz: predlog v se veže z iz, predlog s/z s predlogom na; predlog s uporabljamo pred p, t, k, f, s, š, c, č, h; drugače pa z; predlog h namesto k uporabljamo pred besedami, ki se začno na k ali g. 9 popravkov!

Sedmošolci so se vrnili **z** ekskurzije po Gorenjski. Najprej so se ustavili **na** Jesenicah in **iz** Železarskega muzeja prišli **z** lepimi vtisi. Zanimiva se jim je zdela rekonstrukcija stare kovačnice **s** kovaškim kladivom. **Na** Bledu so si privoščili kremne rezine, **z** Gorenjske pa so se domov odpeljali **z** avtobusom **izpred** hotela Park.

- Samostojno rešite poglavje Z VAJO DO ZNANJA. Potem si preglejte rešitve in s pomočjo končnega vprašalnika ugotovite, kako vam je šlo. Spustite zadnji, 10. c- in 11. nalogo.

Rešitve

1. naloga v, po, skozi, po, pred, blizu, k, po

2. naloga

Predlog + samostalnik	Vprašalnica	Sklon sam.
čez ocean	Čez koga ali kaj?	tožilnik
proti zahodu	Proti komu ali čemu?	dajalnik

v vročini	V kom ali v čem?	mestnik
brez hrane	Brez koga ali česa?	rodilnik
V morje	V koga ali kaj?	tožilnik
v začetku	V kom ali v čem?	mestnik
z Magellanom	S kom ali s čim?	orodnik
do otokov	Do koga ali česa?	rodilnik
pred Filipini	Pred kom ali čim?	orodnik

3. naloga z, z, s, z, h, s, s, z, s, k, s,

4. naloga po, na, z, v, do, po, v, v/pri, z, na, blizu/poleg, z, brez, do, od, zaradi, za

5. naloga Npr.: Magellan je po letu plovbe z ladjami zavil v mračno sotesko, iz katere je po nevarnem manevriranju našel pot po 28 dneh. Tako je odkril nov preliv. Do domačinov na Filipinih je nastopil okrutno, želel je na silo uveljaviti krščanstvo, zato so ga domačini ubili. Njegova odprava se je sicer končala s sprejemom pri španskem kralju in potrditvijo, da so odkrili novo pot okoli sveta, a žal brez Magellana.

6. naloga z, iz, Z, iz, s, iz, s, z, iz, iz

7. naloga med, pred, nad, v, od, na, v, s, z, za, do, z, iz

Med mestom – Med kom ali čim?/O; pred posledicami – Pred kom ali čim?/O; nad mestom – Nad kom ali čim?/O; v laguni – V kom ali čem?/M; od njih – Od koga ali česa?/R; na poti – Na kom ali čem?/M; v Afriko – V koga ali kaj?/T; s (svojimi) otočki – S kom ali čim?/O; za turiste – Za koga ali kaj?/T; Do otokov – Do koga ali česa?/R; z ladjico – S kom ali s čim?/O; iz središča – Iz koga ali česa?/R

8. naloga v, do, po, z, v, iz, od, proti, Na/Ob, iz, z, v, z, Na, na, med, na, na

9. naloga

Predlog + sam.	Časovno r.	Krajevno r.	Vzročno r.	Načinovno r.
V kraju Caramujeira		✓		
Zaradi čeri			✓	
z ladjice		✓		
Z radovednostjo				✓
Na plaži		✓		
pred večerom	✓			
Z morja		✓		
Med vožnjo	✓			
v (naslednjih) dneh	✓			
v jame		✓		
zaradi vročine			✓	

10. naloga a) v, s, v, od, s, Na, od, do, v, ob, v, V, v, pod, o, po, v, na, poleg

b)

Je v univerzitetni Coimbri.	Prihaja iz univerzitetne Coimbre.
Je na ulicah glavnega mesta.	Prihaja z ulic glavnega mesta.
Je pod okni srčnih izvoljenk.	Prihaja izpod oken srčnih izvoljenk.
Je v mestnih tavernah.	Prihaja iz mestnih tavern.
Ni je na podeželju.	Ne prihaja s podeželja.

- Preberite si besedilo Tuaregi, svobodni v puščavi (str. 42, 43). Verjamem, da vam bo zanimivo. Pisno rešite str. 43 (razen 4. b-naloga, ki jo lahko spustite);

5. nalogo; 6. rešite ustno. 7. in 8. nalogo zopet zapišite, 9.–14. lahko rešite ustno. Str. 47 je zopet potrebno pisno narediti; prav tako 19. nalogo; 20. naloga je ustna. Ko si preberete Zapomnim.si, zapišite v zvezek:

OPIS ŽIVLJENJA LJUDI

glej DZ str. 42–49

je besedilo, v katerem opisujemo način življenja določene skupine ljudi v dani državi ali skupnosti. Običajno najprej povemo, kdo so ti ljudje, kje živijo, koliko jih je, kaj počnejo, kako se prehranjujejo, kakšna so bivališča, s čim se preživljajo. Omenimo njihovo kulturo, njihove obrede, vero, obleko, življenje in šolanje otrok.

V opis vključimo posebnosti njihovega življenja glede na naše.

Zaporedje ni točno določeno. Paziti moramo na točnost podatkov. V opis ne sodi pripovedovanje o našem odnosu do ljudi.

Glagoli so v sedanjiku, v 3. osebi množine. Če gre za življenje skupine ljudi v preteklosti (npr. stari Grki), pa so glagoli v pretekliku.

21., 22. naloga nista potrebni, gospod Pravopisnik pa zopet čaka na vaše popravke.

Rešitve:

1. naloga Po smislu, npr.: *Tuaregi so ljudstvo, ki se zares svobodno počutijo le v puščavi, kjer lahko živijo svoje tradicionalno življenje.* 2. naloga ? Npr.: *Da, besedilo se mi je zdelo zanimivo, saj sem spoznal/-a*

življenje ljudstva, za katerega prej nisem vedel/-a. Ne, besedilo se mi ni zdelo zanimivo, saj me neznana ljudstva sploh ne zanimajo/saj o Tuaregih že vse vem.

3. naloga *Neobičajno pri naslovu je to, da je dvojezičen, in sicer je najprej v tuareškem in nato še v slovenskem jeziku (Taraut en tenere/Hči puščave).*

4. naloga *Mogoče so zelo različne rešitve, pomembna je utemeljitev.*

b) Npr.: *Besedilo je ravno prav dolgo in primerno za osnovnošolce predmetne stopnje, ki pa so bralci Gee. Zato se mi zdi najprimernejše, da bi bilo objavljeno v tej reviji. Najmanj primerno pa se mi zdi za spletne strani o Tuaregih, saj menim, da bi tam Tuarege in njihovo življenje morali predstaviti še bolj podrobno.*

5. naloga A

6. naloga a) *Fotografije popestrijo besedilo in pojasnjujejo zapisano.*

b) *Druga fotografija stoji ob 3. odstavku. Ta odstavek omenja kamele, na fotografiji pa je prikazana kamela(, tuareška najpomembnejša žival). Tretja fotografija je ob 4. odstavku. V njem bralci spoznamo oblačila in obutev/kako se Tuaregi oblačijo, na fotografiji pa vidimo modro oblačilo/moškega, zavitega v modro oblačilo. Četrta fotografija je ob 5. odstavku, v katerem spoznamo tuareško hrano/spoznamo, kaj Tuaregi jedo in pijejo, na fotografiji vidimo Tuarega pri pripravi tagila, peta fotografija pa je ob 7. odstavku, saj ta odstavek govori o življenju otrok, na fotografiji pa je prikazana tuareška deklica.*

c) *Prva fotografija sodi k 5. odstavku, saj v njem izvemo, da Tuaregi pijejo tudi čaj, na fotografiji pa je prikazano kuhanje čaja.*

Druga fotografija spada k odstavku 2, saj prikazuje šotore/bivališča, o katerim beremo v 2. odstavku. Tretja dodana fotografija sodi k odstavku 6, saj prikazuje poroko, o njej pa govori 6. odstavek.

7. naloga a) *Po smislu, npr.: - Tuaregi: puščavsko ljudstvo v severni Afriki, nomadi*

- bivališča: v puščavi šotori, v mestih preproste hiše - povezanost z naravo: kamele, rastline, varčnost z vodo

- obleka in obutev: oblačila za doma in za boljše priložnosti, moški so zakriti, preprosta obuvala

- hrana in pijača: zelenjava, tagilo, riž, testenine, redko meso, mleko, čaj, voda

- pomembni dogodki: poroka, rojstvo

- življenje otrok: pomanjkanje, brez svojih šol

8. naloga Tuaregi živijo tako v puščavi kot v mestih. DA

(V mestih bivajo v zelo preprostih hišah (brez vode, elektrike), v puščavah pa v šotorih. (2. odstavek)) Oblačila spravljajo v posebne skrinje. NE
(Podatek iz besedila: Obleko, povezano v vrečah iz kozjih kož, shranjujejo nad tlemi v posebni kolibi.)

Tuaregi pojedjo veliko zelenjave. DA

(Podatek iz besedila: (Tuaregi skušajo čim več hrane pridelati sami.) V oazah gojijo različne vrste zelenjave (kumare, papriko, solato, čebulo).)

9. naloga (Namesto mila uporabljajo) pesek(.)

10. naloga Ženska: tisarnast, bazan, timba; Moška: akarbej, bazan, timba, šaš

11. naloga Zakrivajo se moški, da s tem izkazujejo spoštovanje do žensk. Za nas je to nekoliko nenavadno, ker v svoji okolici večinoma vidimo zakrite ženske.

12. naloga Je srednje modra barva/v svetlobnem spektru je med modro in vijolično/kakršno je oblačilo moža na fotografiji v izhodiščnem besedilu.

13. naloga (Tuaregi ne jedo) mesa(.)

14. naloga Npr. Pri tuareški zaroki je nenavadno, da na njej ni nobenega moškega, tudi zaročenca ne, ampak le ženske. Zaročni prstan na prst zaročenki natakne zaročenčeva mama ali sestra. Za nas je to nenavadno, ker smo navajeni zarok, kjer sta prisotna oba zaročenca.

15. naloga

Nomadsko življenje je B način življenja, pri katerem se seliš.

Plemenske skupine so A skupnosti ljudi, ki jih družijo skupen način življenja.

Tradicionalno menjavanje pomeni, A da tako menjajo že od nekdaj.

16. naloga Npr.: Tuareški otroci odraščajo v skromnosti, večkrat v pomanjkanju, kar je pri slovenskih otrocih redko. Tuareški otroci nimajo šol v svojem jeziku, slovenski otroci jo imajo. Veliko tuareških otrok je sirot zaradi vojnih spopadov, na našem ozemlju vojne k sreči ni. Se pa tuareški otroci veliko igrajo na prostem, na kar slovenski otroci pogosto pozabljajo.

17. naloga

Tuareški otroci odraščajo v skromnosti, pogosto tudi v pomanjkanju. V sedanosti Tuaregi težko dobijo službe, v bližnjih mestih je veliko brezposelnih, s tradicionalnim menjavanjem pridelkov in izdelkov pa ne zaslužijo dovolj za lagodno življenje. Zaradi nenehnih vojaških spopadov v tem delu Afrike je veliko otrok sirot. Veseli so sleherne pozornosti, ki jo dobijo. Svojih šol Tuaregi nimajo. Otroci poznajo veliko iger, vse pa so take, da se ob njih tudi učijo. Med vsemi imajo najraje igro taghmart, pri kateri hodijo od šotora do šotora, pojejo pesmi ter skušajo dobiti na tak način čim več hrane, na primer sladkor in dateljne. Tuaregi so iskreni, srčni in preprosti ljudje.

a) Glagoli v odlomku so v 3. osebi, prevladujejo glagoli v množini, v ednini je le glagol je in v sedanjem času/sedanjiku.

b) Sedanji čas je uporabljen, saj so predstavljene značilnosti življenja Tuaregov, veljavne dalj časa, dogodki pa se ponavljajo.

18. naloga DA Preverimo lahko, npr., kje Tuaregi živijo, kako živijo, kaj jedo.

19. naloga B Izražanju čustvenega odnosa do ljudi.

Bralec želi dobiti čim bolj resnično sliko o življenju Tuaregov, zato ni prav, da nam pisec vsiljuje svoje videnje, občutja in mnenja.

20. naloga a) Tuaregi so iskreni, srčni in preprosti ljudje.

b) Pisec, ki piše o življenju neke skupnosti, se v to življenje precej vživi, dobro spozna ljudi in nehote zapiše tudi kakšno svoje mnenje.

MINUTKA Z G. PRAVOPIŠNIKOM

Tuaregi so v srcu in razmišljanju do današnjih dni ostali potrpežljivi nomadi, ne načrtujejo prihodnosti, ampak živijo sedanost. Blizu jim je narava, življenjski slog pa je prilagojen pomanjkanju in skromnosti. Kljub vsemu so vedri in zadovoljni.

Za ta teden bo dovolj, kaj menite? Želim vam uspešno delo, ostanite zdravi!
Navodila za bralno značko pa si lahko ogledati v skupnih navodilih.

Vaša gospa Mojca.